

**AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
IM. EUGENIUSZA PIASECKIEGO W POZNANIU**

Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim

Kierunek: Wychowanie fizyczne

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **PEDAGOGIKA**

Kod przedmiotu: **ZWKF_WF_1_O_14_s**

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot/moduł: **Zakład Nauk Humanistycznych
i Społecznych**

Osoba odpowiedzialna za kartę – koordynator przedmiotu:

dr Mariola Radzińska

Osoby prowadzące przedmiot:

1. dr Mariola Radzińska

Data opracowania: **15.09.2018 r.**

1. Podstawowe informacje

Forma studiów	studia stacjonarne			
Stopień studiów	studia pierwszego stopnia			
Profil	praktyczny			
Specjalność	wszystkie			
Rok studiów / semestr	rok 1, semestr 1–2			
Status przedmiotu	obowiązkowy			
Język przedmiotu	polski			
Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	seminaria	inne
Wymiar zajęć	30 (15+15)	45 (30+15)		
Liczba punktów ECTS	6 (3+3)			

2. Cele przedmiotu

C1	Przekazanie wiedzy o procesie wychowania, jego strukturze i funkcjach, środowiskach wychowawczych, przemianach współczesnego wychowania.
C2	Dostarczenie wiedzy o szkole jako środowisku wychowawczym.
C3	Dostarczenie wiedzy o nauczycielu, jego roli zawodowej, osobowości, kompetencjach zawodowych, kształtowanie umiejętności samooceny swoich kompetencji w odniesieniu do postulowanych.
C4	Kształtowanie umiejętności diagnostycznych w zakresie poznawania uczniów, prawidłowości postępowania w stosunku do uczniów z trudnościami edukacyjnymi i wychowawczymi.
C5	Nabycie przez studentów umiejętności konstruowania klasowych i szkolnych programów profilaktycznych.
C6	Uzyskanie umiejętności w zakresie rozwijania aktywności dziecka w grupie rówieśniczej, rozwiązywania konfliktów, współpracy i współdziałania w grupie.
C7	Kształtowanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, opracowywania planów wychowawczych na I i II etapie edukacyjnym.
C8	Kształtowanie kompetencji językowych i społecznych w zakresie właściwego porozumiewania się nauczyciela z uczniami.

3. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:

– brak.

4. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych:

Symbol	Efekty kształcenia dla przedmiotu Po zrealizowaniu przedmiotu student:	Odniesienie do efektów kształcenia dla programu	Odniesienie do efektów kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk o kulturze fizycznej, humanistycznych i społecznych
EK1	posiada wiedzę o procesie wychowania, jego strukturze i funkcjach, środowiskach wychowawczych, przemianach współczesnego wychowania	K_W08, K_W09, K_W10	OH1A_W05 OM1_W04, OH1A_W04 OM1_W04, OS1A_W03, OS1A_W08 OS1A_W02 OM1_W04,

Symbol	Efekty kształcenia dla przedmiotu Po zrealizowaniu przedmiotu student:	Odniesienie do efektów kształcenia dla programu	Odniesienie do efektów kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk o kulturze fizycznej, humanistycznych i społecznych
EK2	nabył wiedzę o szkole jako środowisku wychowawczym, uczestnikach procesu opiekuńczo-wychowawczego	K_W18, K_W15, K_U02, K_U01	OS1A_W04, OS1A_W06 OM1_W08, OS1A_U01 OS1A_U08 OS1A_U01 OS1A_U02, OS1A_U06 OH1A_U04
EK3	posiada wiedzę o nauczycielu, jego roli zawodowej, osobowości, kompetencjach zawodowych. potrafi odnieść zdobytą wiedzę do własnych umiejętności, osobowości i kompetencji	K_W18, K_U08, K_K01	OS1A_W04, OS1A_U06, OM1_K01, OM1_K02
EK4	opanował umiejętności diagnostyczne w zakresie poznawania uczniów, prawidłowości postępowania w stosunku do uczniów z trudnościami edukacyjnymi i wychowawczymi	K_W12, K_U15, K_K03	OS1A_W06, OM1_K03, OM1_U04
EK5	nabył umiejętności konstruowania klasowych i szkolnych programów profilaktycznych	K_U15, K_K12	OM1_U04, OS1_K03, OS1_K05,
EK6	uzyskał umiejętności w zakresie rozwijania aktywności dziecka w grupie rówieśniczej, rozwiązywania konfliktów, współpracy i współdziałania w grupie	K_U02, K_U13, K_K07	OS1A_U01 OS1A_U02, OS1A_U06 OH1A_U04, OM1_U03, OM1_K05
EK7	posiadał umiejętności opiekuńczo-wychowawcze, opracowywania planów wychowawczych na i i ii etapie edukacyjnym	K_W09, K_U05	OS1A_U06 OS1A_U07, OH1A_W04 OM1_W04
EK8	posiada kompetencje językowe i społeczne w zakresie właściwego porozumiewania się nauczyciela z uczniami	K_W07, K_U13, K_K07	OM1_U03, OM1_K05 OM1_W05 OS1A_W05 OS1A_W09,

5. Treści programowe

WYKŁADY		
Lp.	Tematyka zajęć Opis szczegółowych bloków tematycznych	Liczba godzin
W1	Ewolucja współczesnej myśli pedagogicznej. Historyczne i społeczne uwarunkowania rozwoju współczesnej pedagogiki.	2
W2	Atrybuty pedagogiki jako nauki. Przedmiot i zakres badań, swoistość języka naukowego. Zadania, funkcje i cele pedagogiki. Działy i dyscypliny szczegółowe oraz nauki je wspomagające.	2
W3	Proces wychowania – istota, cechy, zasady wychowania.	2
W4	Rola edukacji w społeczeństwie demokratycznym – pojęcie edukacji, funkcje, zadania, priorytety. Polskie bariery edukacyjne.	2
W5	Podmiotowość w wychowaniu. Funkcje i zasady pracy wychowawczej w świetle pedagogiki humanistycznej.	2

W6	Środowisko wychowawcze – analiza uwarunkowań efektywności pracy nauczyciela i ucznia.	2
W7	Szkoła jako środowisko wychowawcze. Najważniejsze osoby procesu wychowania. Specyfika pracy szkoły w kontekście specyficznych potrzeb edukacyjnych ucznia. Progi edukacyjne.	2
W8	Rodzina – typologia, funkcje i status. Style i strategie wychowawcze w rodzinie. Przejawy dysfunkcji rodziny i błędów wychowawczych rodziców.	2
W9	Źródła i przejawy kryzysu współczesnego wychowania. Media a proces wychowania.	2
W10	Zagrożenia dzieci i młodzieży. Agresja, przemoc, uzależnienia, subkultury.	2
W11	Nauczyciel – etyka nauczycielska, rozwój twórczy nauczyciela, style kierowania, odpowiedzialność i kultura pedagogiczna, autonomia intelektualna. Koncepcje pedagogiczne nauczyciela.	2
W12	Rola osób znaczących i autorytetów. Kryzys autorytetu nauczyciela i rodzica.	2
W13	Dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u dzieci a ich funkcjonowanie w grupie rówieśniczej.	2
W14	Podstawy diagnostyki pedagogicznej, metody i techniki badań pedagogicznych i ich zastosowanie w praktyce wychowawczej.	2
W15	Egzamin.	2
	Razem	30
ĆWICZENIA		
Lp.	Tematyka zajęć Opis szczegółowych bloków tematycznych	Liczba godzin
SEMESTR 1		
ĆW1	Analiza pojęć charakterystycznych dla pedagogiki.	2
ĆW2	Środowisko społeczne szkoły. Mierniki oddziaływań wychowawczych w szkole. Pozaszkolne instytucje wychowawcze i resocjalizacyjne. Współpraca rodziny, szkoły i środowiska.	2
ĆW3	Klasa szkolna. Właściwości ucznia istotne dla nauki szkolnej. Struktura i atmosfera klasy. Grupy nieformalne.	2
ĆW4	Metody i techniki wychowania oraz warunki ich stosowania. Dobór metod wychowania, rodzaje sytuacji konfliktowych.	2
ĆW5	Metody i techniki wychowania – rozwiązywanie konkretnych sytuacji i zdarzeń wychowawczych.	2
ĆW6	Lekcja wychowawcza. Cele, treści i formy lekcji wychowawczej. Funkcje i role wychowawcy klasy.	2
ĆW7	Konspekt lekcji wychowawczej. Opracowanie planu pracy opiekuńczo-wychowawczej w klasie.	2
ĆW8	Trudności wychowawcze. Przyczyny trudności wychowawczych, ich profilaktyka i terapia.	2
ĆW9	Specyficzne potrzeby edukacyjne. Dysleksja, ADHD, niedostosowanie społeczne. Modele lateralizacji i zaburzenia jej rozwoju.	2
ĆW10	Identyfikacja dziecka krzywdzonego. Objawy i konsekwencje maltretowania, molestowania seksualnego i zaniedbywania dzieci.	2
ĆW11	Zaburzenia rozwojowe i zachowania ucznia. Zaburzenia emocjonalne, fobie i lęki, problemy zdrowotne, niepełnosprawność. Zaburzenia rozwoju językowego.	2

ĆW12	Agresja i przemoc, uzależnienia i inne zachowania ryzykowne ucznia.	2
ĆW13	Diagnoza trudności wychowawczych, zaburzeń rozwoju i zachowania, specyficznych potrzeb edukacyjnych ucznia	2
ĆW14	Opracowanie projektu działań profilaktycznych deficytów i dysharmonii rozwojowych ucznia	2
ĆW15	Zaliczenie semestru.	2
SEMESTR 2		
ĆW16	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna- regulacje prawne, zakres, formy i zasady wsparcia. Współpraca z rodzicami i specjalistami w zakresie kształcenia specjalnego.	2
ĆW17	Progi edukacyjne. Pierwsze wybory edukacyjne. Rola ambicji i motywacji w wyborach przyszłej drogi życiowej.	2
ĆW18	Nauczyciel i jego zawód. Podmiotowość nauczyciela i jej uwarunkowania. Osobowość nauczyciela. Kompetencje zawodowe.	2
ĆW19	Doskonalenie zawodowe nauczyciela. Kierunki rozwoju osobistego i zawodowego. Refleksja nad powinnościami zawodu nauczyciela.	2
ĆW20	Wypalenie zawodowe nauczycieli – przyczyny, symptomy, strategie zaradcze.	2
ĆW21	Komunikacja pedagogiczna. Interakcje nauczyciel - uczeń. Komunikacja werbalna i niewerbalna. Warunki prawidłowego komunikowania się w procesie wychowania.	2
ĆW22	Media w edukacji. Wpływ pozytywny i destrukcyjny na proces wychowania, Reklama, gry komputerowe, Internet, przemoc elektroniczna.	2
ĆW23	Zaliczenie przedmiotu.	1
Razem		30+15

6. Metody dydaktyczne

M1	Wykład z prezentacją multimedialną.
M2	Analiza przypadku.
M3	Dyskusja.
M4	Gry dydaktyczne.
M5	Metoda projektu.
M6	Praca z tekstem.
M7	Metody audiowizualne.

7. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	75
Godziny bez udziału nauczyciela wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć	20

Przygotowanie konspektu	20
Przygotowanie do zaliczeń i egzaminu	35
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	150
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	6

8. Metody oceny

a. Ocena formująca

F1	Rozmowa i obserwacja zachowań.
F2	Przegląd literatury.
F3	Dyskusja.

b. Ocena podsumowująca

P1	Kolokwium końcowe, egzamin
P2	Przedstawienie projektu (konspektu).

c. Warunki zaliczenia przedmiotu

- Merytoryczny udział w zajęciach – przygotowanie i aktywność na podstawie zaleconej literatury;
- Uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium,
- Przedstawienie projektu,
- Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu.

9. Kryteria oceny

Efekt kształcenia EK1	
na ocenę 2	Nie posiada wiedzy o procesie wychowania, jego strukturze i funkcjach, środowiskach wychowawczych, przemianach współczesnego wychowania.
na ocenę 3	Potrafi opisać proces wychowania, jego strukturę i funkcje, scharakteryzować podstawowe środowiska wychowawcze.
na ocenę 4	Umie opisać proces wychowania, jego strukturę i funkcje, scharakteryzować podstawowe środowiska wychowawcze i ich specyfikę, posiada wiedzę o przemianach współczesnego wychowania.
na ocenę 5	Potrafi opisać i zinterpretować proces wychowania, jego strukturę i funkcje w kontekście współczesnych przemian życia społecznego, scharakteryzować podstawowe środowiska wychowawcze, ich specyfikę i procesy w nich zachodzące.
Efekt kształcenia EK2	
na ocenę 2	Nie ma wiedzy o szkole jako środowisku wychowawczym, uczestnikach procesu opiekuńczo-wychowawczego.
na ocenę 3	Potrafi opisać szkołę jako środowisko wychowawcze, posiada elementarną wiedzę o uczestnikach procesu opiekuńczo-wychowawczego.
na ocenę 4	Potrafi opisać szkołę jako środowisko wychowawcze, posiada pogłębioną wiedzę o uczestnikach procesu opiekuńczo-wychowawczego w odniesieniu do jednostki i grupy.
na ocenę 5	Potrafi opisać i krytycznie scharakteryzować szkołę jako środowisko wychowawcze, posiada pogłębioną i krytyczną wiedzę o uczestnikach procesu opiekuńczo-wychowawczego w odniesieniu do jednostki i grupy.

Efekt kształcenia EK3	
na ocenę 2	Nie posiada wiedzy o nauczycielu, jego roli zawodowej, osobowości, kompetencjach zawodowych.
na ocenę 3	Posiada elementarną wiedzę o nauczycielu, jego roli zawodowej, osobowości, potrafi opisać kompetencje zawodowe i dokonać uproszczonej samooceny własnych umiejętności.
na ocenę 4	Posiada pogłębioną wiedzę o nauczycielu, jego roli zawodowej, osobowości, potrafi opisać kompetencje zawodowe i dokonać wnikliwej samooceny własnych umiejętności.
na ocenę 5	Posiada pogłębioną wiedzę o nauczycielu, jego roli zawodowej, osobowości, potrafi opisać kompetencje zawodowe i dokonać wnikliwej samooceny własnych umiejętności, potrafi zaplanować ścieżkę rozwoju osobistego i zawodowego.
Efekt kształcenia EK4	
na ocenę 2	Nie opanował umiejętności diagnostycznych w zakresie poznawania uczniów, prawidłowości postępowania w stosunku do uczniów z trudnościami edukacyjnymi i wychowawczymi.
na ocenę 3	Opanował elementarne umiejętności diagnostyczne w zakresie poznawania uczniów, potrafi dobrać i opisać sposoby postępowania w stosunku do uczniów z trudnościami edukacyjnymi i wychowawczymi.
na ocenę 4	Opanował większość umiejętności diagnostycznych w zakresie poznawania uczniów, potrafi dobrać, opisać i zastosować sposoby postępowania w stosunku do uczniów z trudnościami edukacyjnymi i wychowawczymi.
na ocenę 5	Opanował wszystkie umiejętności diagnostyczne w zakresie poznawania uczniów, potrafi dobrać, opisać i zastosować sposoby postępowania w stosunku do uczniów z trudnościami edukacyjnymi i wychowawczymi, potrafi skonstruować własny test diagnostyczny.
Efekt kształcenia EK5	
na ocenę 2	Nie nabył umiejętności konstruowania klasowych i szkolnych programów profilaktycznych.
na ocenę 3	Nabył elementarne umiejętności konstruowania wybranych klasowych i szkolnych programów profilaktycznych.
na ocenę 4	Nabył umiejętności konstruowania większości klasowych i szkolnych programów profilaktycznych.
na ocenę 5	Nabył umiejętności konstruowania większości klasowych i szkolnych programów profilaktycznych, potrafi przeprowadzić ich krytyczną analizę w oparciu o literaturę.
Efekt kształcenia EK6	
na ocenę 2	Nie uzyskał umiejętności w zakresie rozwijania aktywności dziecka w grupie rówieśniczej, rozwiązywania konfliktów, współpracy i współdziałania w grupie.
na ocenę 3	Potrafi w elementarnym zakresie opisać metody rozwijania aktywności dziecka w grupie rówieśniczej, podać proste sposoby rozwiązywania konfliktów, współpracy i współdziałania w grupie.
na ocenę 4	Potrafi w opisać i zaprojektować metody rozwijania aktywności dziecka w grupie rówieśniczej, podać proste i złożone sposoby rozwiązywania konfliktów, współpracy i współdziałania w grupie.
na ocenę 5	Potrafi w opisać, zaprojektować i krytycznie ocenić metody rozwijania aktywności dziecka w grupie rówieśniczej, podać proste i złożone sposoby rozwiązywania konfliktów, współpracy i współdziałania w grupie, dokonać analizy swoich kompetencji w zakresie uspołeczniania ucznia.
Efekt kształcenia EK7	

na ocenę 2	Nie posiadał umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, nie potrafi opracowywać planów wychowawczych na I i II etapie edukacyjnym.
na ocenę 3	Posiada elementarne umiejętności opiekuńczo-wychowawcze, potrafi opracować podstawowe plany wychowawcze na I i II etapie edukacyjnym.
na ocenę 4	Posiada większość umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, potrafi opracować podstawowe plany wychowawcze na I i II etapie edukacyjnym i poddać je krytyce.
na ocenę 5	Posiadał kompletne umiejętności opiekuńczo-wychowawcze, potrafi opracować autorski plan wychowawczy na I i II etapie edukacyjnym i krytycznie go ocenić z wykorzystaniem dostępnych źródeł.
Efekt kształcenia EK8	
na ocenę 2	Nie posiada kompetencji językowych i społecznych w zakresie właściwego porozumiewania się nauczyciela z uczniami.
na ocenę 3	Posiada elementarne kompetencje językowe i społeczne w zakresie właściwego porozumiewania się nauczyciela z uczniami.
na ocenę 4	Posiada większość kompetencji językowych i społecznych w zakresie właściwego porozumiewania się nauczyciela z uczniami, potrafi opisać kody językowe ucznia i nauczyciela w szkole.
na ocenę 5	Posiada kompletne kompetencje językowe i społeczne w zakresie właściwego porozumiewania się nauczyciela z uczniami, potrafi opisać i zinterpretować kody językowe ucznia i nauczyciela w szkole.

10. Macierz realizacji przedmiotu

Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kierunkowych	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody dydaktyczne	Sposoby oceny
EK1	K_W08, K_W09, K_W10	C1	W3, W4 W5, C4-6	M1-M7	F1-5, P1, P2
EK2	K_W18, K_W15, K_U02, K_U01	C2	W7, W6, W8, C1-3	M1-M7	F1-5, P1, P2
EK3	K_W18, K_U08, K_K01	C3	W1, W2, W11, W12, CW17-21	M1-M7	F1-5, P1, P2
EK4	K_W12, K_U15, K_K03	C4	W9, W10, CW8-13	M1-M7	F1-5, P1, P2
EK5	K_U15, K_K12	C5	W13, W14, CW14, CW17	M1-M7	F1-5, P1, P2
EK6	K_U02, K_U13, K_K07	C6	W7-9, C3-7, CW21-22	M1-M7	F1-5, P1, P2
EK7	K_W09, K_U05	C7	W3-5, CW4-7	M1-M7	F1-5, P1, P2
EK8	K_W07, K_U13, K_K07	C8	W9, CW21, CW22	M1-M7	F1-5, P1, P2

11. Wykaz piśmiennictwa

a. Piśmiennictwo podstawowe

1.	Czapiga A. (red.), <i>Psychospołeczne problemy rozwoju dziecka. Aspekty diagnostyczne i terapeutyczne</i> , Wyd. A. Marszałek, Toruń 2004.
2.	Janowski A., <i>Pedagogika praktyczna</i> , Wyd. Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2007.
3.	Kwieciński Z., Śliwerski B. (red.), <i>Pedagogika. Podręcznik akademicki</i> , T.1–2, PWN, Warszawa 2005.

4.	Łobocki M., <i>Teoria wychowania w zarysie</i> , Wyd. Impuls, Kraków 2004.
----	--

b. Piśmiennictwo uzupełniające

1.	Gajda J., <i>Media w edukacji</i> , Wyd. Impuls, Kraków 2002.
2.	Pilch T., <i>Zasady badań pedagogicznych</i> , Wyd. Akademickie Żak, Warszawa 1999.
3.	Radzińska M., <i>Wybrane zagadnienia z pedagogiki</i> , Wyd. AWF, Poznań 2008.
4.	Sokołowska-Dzioba T., <i>Kształtowanie umiejętności wychowawczych</i> , Wyd. UMCS, Lublin 2002.
5.	Speck O., <i>Być nauczycielem. Trudności wychowawcze w czasie zmian społeczno-kulturowych</i> , GWP, Gdańsk 2002.

12. Zatwierdzenie karty przedmiotu do realizacji

.....

(miejscowość, data) (kierownik zakładu) (dziekan wydziału)

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)